

MAGYAR LÁ

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T.
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: dr. Gyárfás Elemér

A Népszövetség közgyűlése megkezdette a finn-orosz ügy tárgyalását

A finn kiküldött kifejezte, hogy nemcsak szavakra, hanem tényleges segítségnyújtásra van szükség. Táviratot intéztek Moszkvához, hogy 24 óra alatt szüntesse meg az ellenségeskedést és egyezzen bele a béketárgyalások megrendezésébe.

Genfből jelentik: A Népszövetség közgyűlése hétfőn délután tartotta második ülését. Ezen az ülésen hozzáfogtak a finn jegyzék megvitatásához. *Holsti*, Finnország képviselője emlékeztetett azokra a körülményekre, amelyek között országa a Népszövetséghez fordult, továbbá arra a tényre, hogy a Népszövetség tanácsa a közgyűlés elé utalta az ügyet. Köszönetet mondott azért a buzgóságért, mellyel a közgyűlés Finnország jegyzékét fogadta. Vázolta a világ közvéleményének főlháborodását, amelyet Oroszország erőszakos cselekedete keltett. *Holsti* ezután emlékeztetett azokra a meghatározásokra, amelyeknek alapján Oroszország a támadás eseteit szegelte le, amikor még kiküldöttei Genfben voltak, *Litvinov* akkor kijelentette, hogy ha a Népszövetség határozott magatartást tanúsít a támadóval szemben, mindörökké megakadályozza újabb támadás lehetőségét. Amióta Oroszország belépett a Népszövetségbe, mindig megújította az ehhez hasonló nyilatkozatokat. Oroszország Genfben mindig a kollektív biztonság újjászervezése mellett foglalt állást, de ez nem akadályozta meg a Finnország ellen előkészített támadását.

Holsti ezután mely megindulással mondtotta, hogy a legutóbbi hetek folyamán a szovjet hadereje halált szórt szét a finn nép körében. Finnország népe lántoríthatatlanul áll kormánya mögött. Hiába akarja Moszkva a demokráta kormány látszatával félrevezetni a világ közvéleményét. Maga a szovjet is elítélte az ilyen eljárást, amikor Genfben tiltakozott hasonló cselekedetek ellen. Le kell szögezni, hogy Finnországnak nemcsak bátorító szavakra, hanem tényleges segítségre van szüksége. A finn nép kizárólag nemzetközi határozatokkal nem képes védekezni a szovjet mindenfajta fegyverei ellen. A finn nép létéért és valamennyi nép legmagasabb politikai eszményeiért küzd.

Holsti így fejezte be szavait:

— Uraim, tegyék meg kötelességüket, mint ahogy a finn nép is megteszi kötelességét és fölládozza legbecesebb javát: a finn nemzet véré.

Tizenhármas bizottság egész éjszaka dolgozott a további elhatározások előkészítésén

Azután a közgyűlés kijelölte a jegyzék tanulmányozására kiküldött tizenhármas bizottság tagjait: Uruguay, Franciaország, Anglia, Bolívia, Izrország, Egyiptom, Portugália, Venezuela, Sziám, Norvégia, Svédország, Kanada és

Kína kiküldötteiből. Még a bizottság összeülése előtt *Sandler* svéd külügyminiszter indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy mindkét kormányhoz felhívást intéz az ellenségeskedések azonnali megszüntetésére. Ennek megfelelően táviratot ment az orosz kormányhoz, mely az ellenségeskedések abbahagyása mellett azt is kívánta, hogy az orosz és a finn kormány a Népszövetség közvetítésével kezdje meg a béketárgyalásokat. Huszonnégy óras határidőt tűztek ki a válaszdásra, egyttal hozzátéve, hogy a finn kormány a Népszövetség felhívását már elfogadta. Ezenkívül még egyszer kifejezésre juttatták azt a kívánságot, hogy a szovjet kép-

Finnország fehér könyvet adott ki a szovjettel folyt tárgyalásokról

Helsinkiből jelentik: A finn kormány hétfőn huszonöt oldalnyi terjedelmű fehér könyvet adott ki, mely a finn—szovjet válság legutolsó szakaszaira vonatkozó különböző okmányokat tartalmazza. Oroszország október 14-iki első indítványa azt kívánta, hogy Hankó kikötőt harminc évi bérletre Finnország engedje át, még pedig mindazokkal a területekkel, amelyek északra és nyugatra ötvenhat tengeri mérföldnyi sugárban terülnék el. A bérlet területen Oroszország olyan természetű tengeri támaszpontot kívánt kiépíteni, mely a finn öböl bejáratát zárlat alá veheti. Ezenkívül a finn kormányhoz hozzá kellett volna járulnia egy szovjet gyalogezred, két légvédelmi üteg, két repülőezred beszállásához és egy

gépkocsipark létesítéséhez.

A fehér könyv befejező okmányai a Népszövetséghez tett előterjesztés tartalmával azonosak.

Éppen a közgyűlés napján formailag is megszűnt Olaszország népszövetségi tagsága

Rómából jelentik: (Dunaposta.) Hétfő reggel óta Olaszország formailag sem tagja a Népszövetségnek. December 11-én volt ugyanis két éve annak, hogy Olaszország bejelentette a Népszövetségből való kilépését és így az az alapokmány szerint, most lépett érvénybe.

Reménykedés a Nemzetek Szövetsége újjászületésében

A belga kiküldött beszéde a közgyűlés ujonnan választott elnökéhez. Negyven állam képviseltette magát a közgyűlésen.

Genfből jelentik: A népszövetségi közgyűlés kezdetéről a következő részletesebb közléseink vannak. A közgyűlésre olyan nagyszámú érdeklődő jelent meg, hogy különleges rendfenntartó intézkedésre volt szükség a népszövetségi palota bejáratánál. A közönséget — a Népszövetség fennállása óta első ízben nem bocsátották be az ülésterembe.

Az elnöklő *Carton de Wiart*, belga kiküldött

dött jobboldalán *Avenol* főtitkár, baloldalán *Phelan*, a nemzetközi munkahivatal helyettes igazgatója ült. A népszövetségi tisztviselők közül ott volt *Sokalim* szovjet kiküldött, a Népszövetség egyik helyettes titkára. Összesen negyven állam képviselője jelent meg. Résztvett a közgyűlésen a lengyel kiküldött, ellenben önként távolmaradt a csehszlovák megbízott. Az ülést tizenegy óra negyvenöt perckor felfüg-

viseltesse magát Genfben. A finn kormány részéről való elfogadást a finn kiküldöttek jelentették ki még a közgyűlés alatt. Ezzel a közgyűlést kedden délutánig fölfüggesztették, hogy az orosz kormány válaszára várakozást ezzel is kifejezzék.

A kiküldött bizottság azonban azonnal munkához kezdett s hétfőről keddre virradólag egész éjszaka az ügyben teendő jelentés és javaslat összeállításával foglalkozott.

Kevés remény a moszkvai kormány elfogadó válasza iránt — Három csoport a közgyűlés tagjai között

Párizsból jelentik: Politikai körökben kevés reménnyel tekintenek a Népszövetségnek Moszkvához intézett távirata elé. A közvetítő lépést maga Finnország kérte. Párizsban az a vélemény, hogy huszonnégy óra elteltével, szerdán reggel a közgyűlés saját felelősségére dönthet majd. Megállapítják, hogy a helyzet, amellyel egyes semleges hatalmak még haboznak szembenézni, tisztább lesz, mint valaha.

A párizsi *Excelsior* szerint a Népszövetség összejövetelén három csoport bontakozott ki. Az amerikai államok csoportja hevesen követeli a szovjet kizárását. A francia—angol csoport attól teszi függővé a kizárást, ha Moszkva megtagadja a finn ügy békés elintézését. Az Oroszországgal szomszédos semleges államok csoportja viszont már sokkal tartózkodóbb az ítéletnyilvánításban. A *Le Populaire*-ben *Leon Blum* azt írja, hogy *Stalin* és *Hitler* megegyezése alapján folyik a Finnország elleni támadás és így a Moszkva elleni külön keresztes hadjáratnak nem volna értelme.

a szerencse
MERCURNÁL

szóval ez a sorsjegyáruda
egyszeres szétosztani havonta kétszer
millió és százazres nyereményeket.

Vásároljon
sorsjegye-
ket a

MERCUR
SORSJEGYÁRUDÁNÁL

a december
15. és 18.-iki
huzásokra.

Helyi cím: „Dacia“ Bank Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 9.

gesztették, majd tizenkét óra negyven perckor az elnök újból megnyitotta s közölte, hogy az illetékes bizottság javasolja, hogy a közgyűlés egy elnököt és nyolc alelnököt válasszon. Elnöknek Hambro norvég kiküldöttet javasolta, alelnököknek pedig Belgium, Anglia, Kanada, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Portugália és Svájc képviselőit. A közgyűlés a javaslatot elfogadta. Hambro norvég kiküldött elfoglalta az elnöki széket. Carton de Wiart rövid beszéd kíséretében üdvözölte az új elnököt.

— Szükség van-e még vajjon arra, — mondotta, — hogy hangsúlyozzuk a jelenlegi pillanat tragikus voltát. A Népszövetség megalakulása óta nem látok sötétebb napokat a maiaknál, amelyben úgy tetszik, hogy azokat az elveket, amelyekre alapították, elsodorta az ár. Ismét hallatszik az emberi szenvedések kiáltása és azok az államok, amelyek mint az én államom is, annyit szenvedtek függetlenségükért, nem állhatnak tétlenül a jog újabb lábál tiprása előtt. Ön elnök ur, — folytatta — azok közül való, akik hisznek a nemzetek közötti együttműködés szükségességében, nem vesztik el a jövőbe vetett reményüket, hogy a nemzetek szövetsége még hatalmasabban születelhet újjá, hiszen az éjszaka is arra való, hogy higgyünk a fényben. Újjá fog születni, erősebbnek és a nemzetközi élet igazi lehetőségéhez jobban alkalmazkodóbbnak. Ebben a

reményben magasra tartjuk a meggyújtott faklyát. Megdönthetetlen hittel hiszek az emberi méltóságban és szabadságban, amely minden igazi műveltség feltétele és leglényegesebb eleme.

Hambro köszönetet mondott megválasztásáért, — hangoztatva, hogy minden állam és minden kiküldött kötelessége szolgálatára állni a Népszövetségnek. Osztozik Carton de Wiart reményeiben. A közgyűlésnek egy megtámadott tagállam ügyével kell foglalkoznia. A támadó állam is tagja a Népszövetségnek. A helyzet

súlyos felelősséget ró a nemzetközi együttműködésre s minden meg kell tenni, hogy a fenyegetett kisállam ne csalódjék hitében. Talán ez a mostani ülészak kiinduló pontja lehet a népek közötti együttműködés új korszakának.

Német ujságírók béketervéről hoz közlést egy angol ujság

Londonból jelentik: Az angol üzletvilág lapja, a független konzervatív Daily Telegraph genfi külön tudósítója szerint, a németek újabb békeoffenzívába kezdtek. Harmincöt német ujságíró tartózkodik Genfben — tizenegy ezek közül a népszövetségi tanács megbeszélésein is részt vehet — és ezek nagy tevékenységet fejtenek ki a semleges kiküldöttek körében. Arról akarják meggyőzni a semleges kiküldötteket és ujságírókat, hogy Németország nyugaton békét akar, hogy azután Európa teljes erejével elsőszámu ellensége. Szovjet-Oroszország ellen forduljon. Hangoztatják, hogy Németország kénytelen volt Oroszország melletti politikát folytatni, mivel a francia-angol politika ellenzte keleti térfoglalását. A lap munkatársa a következőkben foglalja össze a német béketervet: Csehszlovákia független államként való visszaállítása a szudéta területek nélkül, népszavazás Ausztriában arranzve, hogy akar-e Németországhoz csatlakozni, végül független Lengyelország helyreállítása. Danzig, a folyosó, a felsősziléziai területek és Pozen egyrésze nélkül.

Uj kormány Svédországban

Sandler eddigi külügyminiszter finnországi követ lesz

Zürichből jelentik: Hétfőn megalakult a svéd kormány, amelynek névsorát még nem tették közzé. Miniszterelnök Hansson maradt. A külügyminiszterium vezetését valószínűleg Hamilton báró eddigi kopenhágai követ veszi át. Sandler eddigi külügyminisztert Helsinkibe nevezik ki követ-

nek. Politikai körökben azt várják, hogy az új kormány szerdán a parlamentben kormánynyilatkozatot ad, amelyben hangoztatni fogja Svédországnak a békére és semlegességre irányuló óhaját.

Amor a hegyekben

Irtó: Sztrókay Lajos

A hegymászó ott állt a zellamseei Excelsior-szálloda tánctermében és élestekintetű szemével a táncoló párok forgatagát szemlélte. Magasnövésű volt és izmos, bronzszínű arcának vonásai határozottságot és kemény akaratot árultak el. Jelenléte a táncteremben annak a feltűnő szépségű szőke nőnek szólt, aki egy főkéletes ruhaesodába bujtatott férfi karján tipegett a jazzband exotikus melódiájára. Ez a férfi — akiről azonnal meglátszott, hogy rettentően gazdag és Európa első szabómesterével készített ruháit — homlokegyenest ellentéte volt a hegymászonak. Arca sápadt és kiélt, mozdulatai lanyhák és erélytelenek voltak. Általában a kényelemszerető puhány benyomását keltette.

A jazzband egy artikulatlan rikoltással fejezte be a zenét és a szép szőke nő megpillantva az acélszoborként álló hegymásztól, úgy libbent hozzá láncosa mellől, mint egy napfényben ragyogó színes lepke a cserépben pompázó tulipánról a vadrózsabokorra. A hegymászó meghajolt és csókot nyomott az ápoll, finom kezecskére.

— Hannes, — suttogta a nő csábító mosollyal, — holnap magával megyek a Glócknerre.

A hegymászó barna arca mosolyra húzódott.

— Ingeborg! — szólt. — Hihetek füleimnek? Ön... ön eljön velem a hegyeimbe?

— Mondom, hogy jövők, már csak a maga kedvéért. Ismerni akarom azt a világot, amelyről oly fanatikus lelkesedéssel mesél. Tudni akarom, mi az, amivel egy nő szerelmét is kárpótolni képesek a maga hegyei!

— Csúf csúf, Inge! Két különböző szeretet

az, amit a hegyek és amit a nő iránt érzünk. — No lám, most is a hegyeket említi a nők előtt. Már mondtam, aki én leszek, annak egyedül csak engem szabad szeretnie.

— Ne veszekedjünk folyton! — szólt a hegymászó. — Hiszen egész Zell am See nevet örökös szörtőlődésünkön. Holnap már másképpen fog beszélni. De mi lesz addig Tomyval?

A szőke Inge könnyedén elbiggyesztette rúzföldte ajkát.

— Tomy, két-három napig egyedül is unatkozhat, miért legyek ebben mindig segítőtlarsa?

— Helyes, tehát holnap hajnalban!

— Igen, holnap hajnalban! Viszontlátásra. Hannes!

A Tauernnek leghatalmasabb hegyóriása a gleccserfödté, Gross-Glockner vakító fehérségben ragyogott és tündökölt a nyári nap tűző forróságában. A kékesfehér jégmezők a völgyből tekintve úgy csüngtek a meredek lejtőkön, mint egy óriás arcán ráfagyott hatalmas könnyecseppek. A mélyben sűrű, sötét fenyőrengtet dús legelőkkkel váltakozott, magasabban a gleccserekből sugárszerűen szétágazó vízerék rendszere csörgedezett alá, majd zúgva-dörömbölve rohant a mélybe a vizesékek pusztító áradata. A dübörgő vízsugarak visszaverődtek a kemény szikláról, milliónyi apró vízceppre bomolva porzóttak széjjel és csodás szivárványkoronát ültettek a sötét sziklakatlanok hideg és nedves mélysége fölé. Az egymásba fonódott, kusza törpefenyők után kezdődött a komor sziklák és villogó gleccserek néma birodalma. Ide az élet határa fölé csak a hegymászó merészkedik kellő felszereléssel, vasidegekkel, megfelelő testi kondícióban, a helyzet és a veszélyek teljes ismeretében.

A Gross-Glockner délkeleti havas lejtőjén két nagányos ember törtélt a csúcs felé. Han-

nes volt a hegymászó és Inge a zellamseei táncterem szőke tündére. Mindketten szöges turistabakancsot, erős, vízhatlan ruházatot, lábukon mászóvasat viseltek. Kezükben a jégcsákány és kölesönös biztosítás céljából erős kötél fűzte őket össze egymással. Így haladtak fölfelé... messziről két fekete pont a csodás fehérségben... messziről két várakozásteli rajongója a hegyvidéknek, akik boldog reményvel vándoroltak vágyaik csúcsa felé.

Hannes a jéggerinc keskeny peremére állva, rövid pihenőt tartott. Hatalmas mellkasa élvezettel szívta magába a tiszta levegőt és gyönyörködve tekintett végig az eléje táruló havasok panorámáján. Azonban hamarosan visszaszökkent a jelenbe és aggó pillantással tekintett hátra társnőjére. Ráeszmélt a csodálatos változásra, ami Ingevel történt itt a hegyen. A leány elbájoló szépsége és megnyerő kedvessége, ami ott lenn a völgyben a táncteremben, a strandon és a tóparti sétányon ellenállhatatlan varázssal törte meg a férfiszíveket, mintha kilörtetett volna a leány lényéből. Megírt, szenvedő arkifejzéssel, fáradt lagokkal vonszolta testét fölfelé. A szokatlan izommunka, a vaslag és nehéz ruházat, a veszélyektől való félelem, mind hozzájárult abhoz, hogy a nagy-szerű környezetből semmit sem látott és a mai napot élete legszerencsésebb napjának tartotta.

Többek között rájött arra, hogy az Uristen azért adott az embernek szemöldököt a szeme fölé, hogy a homlokról lefolyó izzadságot fölfogja és oldalt elvezesse az arca Inge-nek pedig mondain hölgy létere műszemöldöke volt, azaz homloka alsó szélén szép szabályosan odafestett fekete ív díszelgett még néhány órával ezelőtt, a hegymászás kezdetén. Dehát eddig nem volt oly helyzetben, ahol izzadnia kellett volna s most a lefolyó cseppek szemébe hatoltak, keblemellen érzést okozva és zavarva

A finn-orosz háború tizenkettedik napja

Angol jelentés szerint a finnek mindenütt tartják vonalaikat. — Az orosz harcikocsik a nagy hóban elakadnak.

Londonból jelentik: A Reuter tudósítója megállapítja, hogy a finn-orosz háború tizenkettedik napján a finnek rendíthetetlenül tartják valamennyi vonalukat. Az újabb támadásokra összevont szovjet csapatok mindenütt súlyos veszteségeket szenvedtek. Az egyik haditudósító jelenti, hogy a finnek foglyulejtettek báránbörbundás középázsiai katonákat, akik nem beszélnek oroszul és sejtelmők sem volt arról, hogy háboruba viszik őket, mert parancsnokuk csak azt mondotta, hogy fegyvergyakorlatra vonulnak be.

A Press Association szerint a Mannarheim-vonal mindenütt sértetlen. A karéliai harctéren az orosz harcikocsik a nagy hóban elakadnak.

Helsinkiből jelentik: Hankó vidékén vasárnap hirtelen légitámadást hajtottak végre. Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg. Egy svéd lap szerint vasárnap Hankó vidékén lelőttek egy orosz repülőgépet.

Helsinkiben kétségbe vonják azt a szovjet hivatalos jelentésben közölt hírt, hogy a szovjet-

csapatok naponként hat-tíz kilométert nyomulnak előre a Ladoga-tótól északra.

Párizsi rokonszeny-nyilvánítás a finnek iránt

Párizsból jelentik: A párizsi városi tanács elhatározta, hogy a finn nép hősiességének megörökítésére megváltoztatja az egyik párizsi utca

Leningrádi jelentés szerint a szovjet-csapatok mindenütt előnyomulnak. — A finnek ellentámadása a Ladoga-tótól északra.

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet parancsnoksága jelenti:

— December 11-ikén a szovjet csapatok minden irányban folytatták az előnyomulást. A csapatok megszállták a Ladoga-tótól északra Piikaranta várost, a Sedoval vasutvonal végállomását és Siproka, valamint Muurila falut Viipurin irányában. Az alacsony felhőzet megakadályozta a légi haderő tevékenységét.

Stockholmból jelentik: Az Afton Bladet jelentése szerint a finnek ellentámadással visszafoglalták a Ladoga-tótól északra fekvő Suomesalvit és tekintélyes orosz haderőt fogtak közre. — Suomesalvi orosz részről való elfoglalását tegnap még cáfolták.

Viipuriból jelentik: Melblön ezredes, a Havas tudósítójának kijelentette, hogy valótlán az az orosz állítás, mely szerint december 5-én elfoglalták Viipurit. Az orosz gyalogság első vonala legalább negyven kilométerre van délkeletre

nevét. A Moszkva-utcát Helsinki-utcának nevezik el.

Svédország aknazárral védekezik

Stockholmból jelentik: A svéd kormány közölte, hogy új aknazárat létesített az Aaland szigetek nyugati partjai és Svédország között.

Ezeröttszáz amerikai önkéntes

Helsinkiből jelentik: Helsinkiben jelezték, hogy 1500 amerikai önkéntes utban van Finnország felé.

Hazatérésre kényszerítik Szovjetországban az amerikai állampolgárokat

Moszkvából jelentik: A Szovjetországban dolgozó amerikai állampolgárok legnagyobb része kénytelen lesz visszatérni az Egyesült Államokba, mert az amerikai kormány nem hozza szabhatja meg az 1940 január elsején érvényüket vesztes utleveleket. Ezidőszent 150 amerikai állampolgár él Szovjetországban.

Viipuritól. Itt az oroszok szibériai csapatokat vetettek harcba. Ezek a csapatok már november elején elhagyták laktanyájukat, hogy a nyugati arcvonalra menjenek. Ebből kitűnik, hogy az oroszok már akkor előkészítették Finnország ellen a támadást. A Mannerheim-vonalon több ezer munkás végez megerősítési munkálatokat.

A köd miatt nincs légi tevékenység A finn katonák fehér ruhában

Oslóból jelentik: A norvég távirati iroda jelentése szerint a köd miatt a finn arcvonalon vasárnap óta minden légi tevékenység szünetel. Finn körök megjegyzik, hogy az orosz repülőgépeknek nincs célpontjuk, mert a fehérbe öltözött finn katonákat nem tudják észrevenni. A Liinahamari dombokon elsáncolt finn csapatok felkészültek arra, hogy a partra szálló orosz csapatokat megfelelő tüzzel fogadják.

Jánosi József S. J. A szellem

A kor igaztalan nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző szellemi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelentkezéseit. Szerzője a magyar tudományos életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígérete.

Ara 180 lel és portó

a látást. Érezte, hogy a nedvesség föloldja az odafestett műszemöldököt és a festék fekete csíkokban tör útát lefelé az arcán. Megsértett hiúságában sírni tudott volna, mikor arra gondolt, mennyire elcsúfítja a fekete vonalak szép arcát.

Bosszankodott is, hiszen eddigi életében, amit csak kívánt, azt mind fáradság nélkül megszerezte. És most fáradnia kell azért, hogy egy hegy tetejére feljuthasson, mikor nem is kívánczolt soha a hegyek közé. És mindezt Hannesért, azért a férfiert, akit szeret. De remélhetőleg, ha Hannes gavallér, értékelni tudja majd azt a nagy áldozatot, amit érte hozott és örökre lemond a hegyekben való ostoba mászkálásról. Pélóra mulva fölértek a csúcsra és a hegyászó kényelmes ülőhelyet készített hátizsákokból a leány részére, gondolva, most a pihenés perceiben, végre a gyönyörű vidéknek is szentel majd néhány figyelmes pillanatot.

— Inge, — szólt hozzá békítő hangon — nézze ezt a fenséges kilátást, az ember lelke itt önkénytelenül...

— Kérem, Hannes — szakította félbe a leány, — legyen szíves adja elő a hátizsákból puderdobozomat és a rúzsot, meg a kis tükröt is. Borzasztóan nézhetek ki, nem is merek a tükörbe tekinteni, egészen kijöttem a formámból.

A férfi szótlanul szedte elő és adta oda a nőnek ezeket a magas hegyesúcson fontos kellékeket. Aztán vizsgálódva tekintett társnőjére és úgy érezte, hogy nagy lépésekkel távolodnak egymástól. Valami láthatatlan válaszfal tolódik köztük közé. Lassan tudatára ébredt annak, hogy ők ketten nem érthetik meg egymást, legalább is itt a hegyek között nem. Azért mégis megkockázta egy kérdést:

— Inge, hát magát egyáltalán nem ragadja meg a hegyek szépsége?

— Szépség? — felelte a leány közömbösen,

miközben szorgalmasan működött a púderpamaccsal. — Ne vegye rossz néven Hannes, de ez izlésének meglepő elfajulására vall. Mi szép van az élettelen jégben és sziklában? Itt ülök maga mellett én, akit szeret és a helyett, hogy udvarolna, el akarja hiteitni velem, hogy ezek a kövek szebbek, mint én.

— Nem gondolja, Inge, hogy az életben vannak komolyabb percek is, mint az örökös udvarlás és önteltszélés?

— És egy hegynek a megmászása ilyen komoly pillanat?

Hannes nem válaszolhatott, mert ebben a pillanatban vészes morgás hallatszott az északnyugati letörésekben és ágyúdörrejszerű robbanás remegtette meg a leget. Inge elsápadt és kérdőleg tekintett a férfira.

— Jégtörés! — állapította meg az egykedvűen.

— Istenem! — szepegte a leány. — Hova vezetett maga engem...

— Látja, Inge, az előbb még azt állította, a hegyezés nem komoly dolog!

— Köszönöm a vigasztalást, nem akarok még meghalni. Tomynak ilyen bolondságok nem jutnak eszébe, hogy egy gyöngye nőt fölösleges és oktalan fáradságnak és veszélyeknek tegyen ki.

Hannes összeszorította a fogait, a leány könnyörtelen szavai úgy fájnak, mintha késsel hasogatták volna szívét.

— Ne feledjük el, Inge — szólt kis vártatva — nem én hívtam erre a túrára, maga akarta megismerni a hegyeket. Nem úgy van?

— Ebben igaza van és biztosíthatom, elég volt az ismeretségből. Hannes, ha igazán szeret, nem megy többé a hegyekbe és nem kívánja azt sem, hogy én is magával tartsak.

A férfi arcán hideg mosoly suhant át.

— Utóbbi felől nyugodt lehet, ami pedig engem illet, bátor vagyok feltenni a kérdést, ha nem mondok le a hegyezésről, akkor...

— Mit akar mondani?

— Akkor talán megvonja kegyeit tőlem... Tomy javára?

A leány nem felelt mindjárt. Ránézett erre a napbarnított erős férfira és összehasonlította a puhány Tomyval, aki állandóan udvarolt neki és igyekezett mindig a kedvében járni. Tudta, hogy mindketten szeretik őt, de eszébe jutott jelenlegi nyomorúságos helyzet, a nehéz túra, az izommunka csorbító hatása szépségére és az a tudat, hogy a kényelemszerető Tomy mellett sohasem lenne kiteve ilyen minnek, mintha döntetlensége mérlegét inkább utóbbi felé billentette volna. Hatalmas faktor a női hiúság és a férfinak számolnia kell vele. Erősen szemébe nézett Hannesnek és válasza a kérdésre egy könnyed vállrándítás volt.

— Helyes! — szólt Hannes. — Tehát nem mer nyilatkozni. Akkor majd én fogok dönteni. Kérek holnap reggelig gondolkozási időt és akkor megkapja válaszomat, lemondok-e a hegyekről vagy sem? Most pedig, azt hiszem, ideje lesz a visszatérésre gondolni!

Másnap délben a szőke Inge még puha ágyában párnák között pihente ki a hegyezés fáradságait, midőn kopogtattak az ajtón. A szobaleány volt, levelet fektetett eléje az ágyra, azután kiment. Inge rögtön megismerte Hannes írását. Kicsit álmosan bontotta föl a levelet, melyben egészen röviden a következők álltak:

„Inge!

A hegyek sohasem határozatlanok és tudom, hogy szeretetemet nem fogják hűtlenséggel jutalmazni. En tehát a hegyeket választom!

Isten Önnel

Hannes.”

Ingeborg kezéből kihullott a levél és az ablakfüggöny mögül betévedő meleg nyári nap-sugár egy percet nyugodt ragyogtatott meg szép arcán.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként az összes nagyobb bankoknál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcson, amely 4,5 százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után már visszafizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden 1000 lejes kötvény után 200 lejt), három, vagy

öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrrészel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték hetven százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román polgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

A király ünnepélyesen beiktatta egyházi hivatalaikba a moldovai és olteniai görög-keleti metropolitákat

Ófelsége az istenfélelem és hazaszeretet belső kapcsolatáról szolt

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Kedd déli 12 órakor folyt le a királyi palota tróntermében Irimcu Mihalcescu moldovai és Nifu Criviannu olteniai metropoliták ünnepélyes királyi beiktatása. A diszmenetet, amelyet királyi testőrszázad kísért a patriarchatus palotából indult el. Az első fogatban Nicodim patriarcha ült a moldovai metropolitával. A második fogatban az erdélyi metropolita ült az olteniai metropolitával. A királyi palota elé érkezve a palotaőrség tisztelgett és a kürtösök „imához” jelet fújtak. A királyi trónteremben a kormány összes tagjai, a királyi tanácsosok és más magas állami méltóságok gyülekeztek. Néhány perccel 12 óra után megjelent Ófelsége az udvar katonai és civil méltóságainak kíséretében. Ófelsége a király ünnepélyes külsőségek között átnyújtotta a két új metropolitának pásztorbotjaikat.

Irimcu moldovai metropolita beszédében hangzott, hogy megy a hegyek közé, ahol a szentírás szavait a maguk tisztaságában őrzik a kolostorok hithű hangulata. Áthatja őt és ennek a vidéknek népét a monarchia iránti hódolat és ennek a szellemét fogja ápolni továbbra is. Püspökeihez is közel áll a monarchikus eszme szolgálata. Felhozta végül azt a veszélyt, amely ma az egész világot fenyegeti, éppen az emberek meg nem értése és az egyház összetartó erejének lazulása

miatt. Biztosította az uralkodót hódolatteljes tevékenységéről.

Az olteniai metropolita arról beszélt, hogy amikor visszatér az ő egyházi birodalmába áthatja a tudat, hogy ott készültek a böles és előrelátó könyvtudósok első munkái. Ott jelentek meg nyomtatásban az első románnyelvű könyvek s a szellem, amelyek régi könyvekből áradnak a Mindenható iránti hűségére és az egyház iránti tiszteletr nevelte a népet. Ez nem változott azóta sem, sőt megerősödött azzal a hódolattal és mindepre hajlandó áldozatkészséggel, amelyet Ófelsége a király iránt táplál Oltenia népe.

A metropoliták beszéde után Ófelsége a király hosszú pásztorkodást kívánt a metropolitáknak, rámutatott tevékenységükre, mindenkor de különösen a mai időkben való fontosságra. Mert ma a népet a haza iránti szeretet mellett össze kell hogy fogja az egyház iránti tisztelet, miután az istenfélelem és hazaszeretet megejilárdítja az erőt a nép minden gyermekében.

A diszmenet ezután újból megalakult és a diszörtség kíséretében visszamentek a patriarchatus székesegyházába, ahol annak kapujában a püspöki kar fogadta őket. A menetnek úgy a királyi palotába való haladása, mint visszatérése ideje alatt Bukarest összes harangjai szoltak.

Legújabb jelentések a finn harctérről

Két helyen a finnek kiürítéssel visszavonultak az oroszok elől. Más helyeken még ellenállanak. Orosz bombatámadás a Finn-öböl felett.

Helsinkiből jelenti: A hétfő esti finn hadijelentés szerint az orosz csapatok vasárnap kétszer intéztek támadást Taipaleenjoki ellen, de a támadást visszaverték. Közben hét orosz tankot elpusztítottak. Az oroszok többszöri kísérletét, hogy a védelmi fővonalat Kiviniemi-nél áttörjék, már a támadás elején megghiusították. Az ellenséges tűzéréség lőtte Laimalát. A finn csapatok kiürítették a Ladoga-tó partján Pitkaerantát. Tolvajervi-nél visszaverték az orosz támadást. Pallet a finnek heves harcok után kiürítették. Ilomantsei vidékén a finnek meglepő támadással felmorzsolták három szovjet századot. Az ellenséges légi tevékenysége csak a keleti arcvonalra korlátozódott. A finn öböl fe-

lett az oroszok bombatámadást hajtottak végre egy világítótorony ellen.

Olasz sürgetés, hogy gyorsan kell cselekedni, ha a világ meg akarja menteni Finnországot

Rómából jelenti: A Stampa helsink-i jelentése szerint, ha a világ meg akarja menteni Finnországot, gyorsan kell cselekedni, mert a tél elmúltával Finnország nehéz helyzetbe kerül. A lap nagy csodálattal ír a finnek gazdasági szervezettségéről, amire jellemző, hogy eddig csak a kávé és cukorfogyasztásra léptettek életbe korlátozást. Pénzügyi téren Amerikától és Svédországtól várnak segítséget. Zürichi je-

lentés szerint a finn kormány külön meghatalmazottat küldött az Egyesült Államokba a finn pénzügyek intézésére. Helsinkiben az utóbbi napok viszonylagos harcéri nyugalmát azzal magyarázzák, hogy az oroszok nagyarányú támadást készítenek elő. A finn repülőflotta megerősödött azzal a harminc Bleinheim-típusu bombavető repülőgéppel, amelyet Anglia bocsátott rendelkezésére. Az orosz gázlámadások nagy nyugtalanságot kellettek Finnországban.

Amerikai gázálarok Finnországnak

Washingtonból jelenti: A hadügyminiszter engedélyt adott jelentékeny mennyiségű gázálarok eladására Finnország részére.

Finnországból Newyorkba költöztetik az olimpiai játékok színhelyét

Newyorkból jelenti: A lapok nagy lelkesedéssel fogadják azt a tervet, hogy a newyorki világiállítás átalakítják azoknak az olimpiai játékoknak a színhelyévé, amelyekről Finnország kénytelen volt lemondani.

A nagyváradi Kereskedői Tanács felhívása hadfelszerelési bonok jegyzésére

Az ország békéje, nyugodtsága és biztonsága megköveteli, hogy a hadsereg kitünően legyen felszerelve. A kereskedő és iparos csak akkor tudja betölteni hivatását, ha biztonságban dolgozhat. A belső rend és külső biztonság öre a jól felszerelt hadsereg.

A kormány igen bölcsen nem nyult olyan eszközökhöz, amely pénzünk értékét rontotta volna, azaz sem külső kölcsönhöz, sem újabb pénzkibocsátáshoz nem folyamodott, hanem egy belső, jó tőkebefektetésre alkalmas kölcsön felvételére határozta el magát. Ez a kormány pénzpólitikája iránti eddigi bizalmunkat még jobban megszilárdította.

Felhívjuk tehát összes kartárcainkat, hogy tehetségükhöz mérten jegyezzenek hadfelszerelési bonokat, mert ezáltal:

hazafias köteleességet teljesítünk, biztosítjuk hivatásunk gyakorlásának zavartalan továbbfolytatását és egyben jó tőkebefektetést is eszközölünk.

A hadfelszerelési bonok az első évben 5 és fél százalék, a továbbiakban 4 és fél százalékos kamatot hoznak, mindennemű adó, illeték és bélyeg alól mentesek, a Nemzeti Banknál, Letéti Pénztárnál és Posta Takarékpénztárnál lombardirozhatók.

Lejárat előtt 15 nappal adóban teljes értékben elfogadják.

Kibocsátás után 6 hónapra 20 százalékos, illetve 30 százalékos készpénzben kívánatra visszafizetnek.

Kérjük tagjainkat, hogy jegyzéseiket titkári hivatalunk által rendelkezésre bocsátott bejelentési nyomtatványon eszközöljék.

Plébános csak figyelmébe!

Három betlehemes játék

a nép számára

Irta: Magyar Bálint és dr. Czumbellajos

Karácsonyi betlehemenjárásra kiváltképpen alkalmas. Ara legaiabb 10 darab rendelése esetén darabonként 3 lei. Tíz darabnál kevesebbet nem lehet rendelni. — A portóköltés 5 lei.

Pénz előre küldendő.

Az angol titkos tanács ülésezett a király elnöklete alatt

Január 8-tól kezdve Angliában felére szállítják a szalonna, vaj és cukor békebeli adagját. — Tizennégymilliárd frank a francia fegyverbehívottak családtagjai segélyezésére.

Londonból jelentik: A király elnökletevel hétfőn délelőtt az angol titkos tanács ülést tartott, amelyen az angol alsóház szerdai ülésének tárgysorozatát állapították meg.

Londonból jelentik: Angliában ismételt használat után január 8-tól kezdve életbeléptetik az élelmiszerjegyek rendszerét. A jegyrendszer egyelőre csak a vajra és szalonnára vonatkozik. A heti fejadag mindkettőre nézve 12 deka. A békebeli fogyasztás Angliában heti 22 deka. Korlátozzák a cukorfogyasztást is, fejenként heti negyvenöt dekára. A cukorfogyasztás fejadagja eddig nyolcvan deka volt fejenként.

Párizsból jelentik: A képviselőház hétfői ülésén a pénzügyminiszter kifejtette, hogy a kormány tizennégy milliárdkétszázmillió frankot ad ki ebben a költségvetési évben a fegyverbehívottak családtagjainak segélyezésére. A vita során több képviselő közbekiáltott, hogy a négy hónapja tartó mozgósítás óta egyetlen család sem kapott még semmiféle segélyt.

A szovjet hivatalos lapja szerint a háború világhátréjtését fogja az angol szigorított tengerzár előidézni

Moszkvából jelentik: Jelentették, hogy a szovjet kormány vasárnap este tiltakozást jelentett be az angol kormánytól az ostromzárnak a németekkel való kiviteli kereskedelemre történő kiterjesztése ellen. A tiltakozó jegyzék megállapítja, hogy az angol kormány módszerei példátlanul állnak a nemzetközi kapcsolatok történetében. A szovjet kormány hivatalos lapja, az *Izvesztija* a kérdéssel kapcsolatban hangoztatja, hogy a szovjetuniót nem zavarhatja a tengerzár a Németországgal való kereskedelmi forgalom lebonyolításában sem a szárazföldön, sem a balti tengeren. Azonban beláthatatlan következményeket von maga után a világhátréjtésben és megnöveli a háború kiterjedése veszélyét az egész világra. Oroszország ennek megelőzésére szállt síkra a semle-

gesek jogai s a nemzetközi jog és béke érdekében.

A belga munkáspárt helyesli a kormány külpolitikáját

Brüsszelből jelentik: A belga munkáspárt főtanácsa határozatot hozott, melyben helyesli a kormány külpolitikáját. *Spaak* külügyminiszter a vita befejezésekor kijelentette, hogy bár a belga szociáldemokrata párt keretein belül

Az Egyesült Államok londoni követe Bostonban beszédet mondott, hogy nem lehet belekeverednie a jelenlegi háborúba

Millerand volt francia köztársasági elnök a versaillesinél is szigorubb békeszerződést kíván Németország ellen.

Londonból jelentik (Dunaposta): Kennedy, az Egyesült Államok londoni követe, mint ismeretes, tanácskozáskor céljából, hazautazott. Bostonban beszédet mondott s hangoztatta, hogy véleménye szerint semmiféle gazdasági vagy szociális ok nem indokolja az Egyesült Államoknak a háborúba való belépését. Az egész világ békét akar, de mindenki saját érdekeinek és céljainak megfelelően. A viszály kimenetelét nem lehet előre látni. Egy azonban bizonyos: A jelenlegi háború nem olyan, amelybe az Egyesült Államokat bele lehetne keverni.

Párizsból jelentik: Az *Ordre* nagy tetszés-

bizonyos eltérések vannak, a párt egyöntetűen helyesli a kormány külpolitikáját.

A németek cáfolják, hogy Genfben békeoffenzívát kezdtek volna Német-dán kölcsönös segélynyújtási egyezmény készül

Berlinből jelentik: Illetékes német körökben cáfolják azt a hírt, amely arról szól, hogy német részről Genfben akciót kezdtek abból a célból, hogy a semlegesek közvetítésével újabb békeoffenzíva kezdődjék. Elismarik ugyan, hogy a Népszövetség ülésén a genfi német konzul, mint megfigyelő, szintén megjelent, de elsősorban azért, hogy figyelemmel kísérje a semlegesek magatartását.

Feltűnést keltett, hogy a német sajtó élesen támadja Svédországot és Norvégiát, míg ezzel szemben Dániával kapcsolatban sokkal barátságosabb hangnemből írnak a német lapok. Ebből arra következtetnek, hogy a német-dán viszonyt rövidesen barátságosabbra alakítják és esetleg kölcsönös segélynyújtási egyezményt is kötnek.

sel üdvözlö Millerand volt köztársasági elnök beszédét, melyet az erkölcsi és politikai tudományok akadémiáján tartott. Ebben a beszédben Millerand — ki a világháború idején volt Franciaország köztársasági elnöke, — a háború célját abban jelölte meg, hogy lehetlenné kell tenni Németország számára, hogy valaha is újabb háborút intézhessen.

Csökkentett harci tevékenység a nyugati hadszíntéren

Növekvő hajópusztítások a tengeri kereskedelmi háborúban. Az angol légügyi hivatal kimutatása szerint a legutóbbi egy hét alatt 65 ezer tonna volt az angolok és semlegesek hajóvesztése.

Párizsból jelentik: Hivatalosan jelentik december 11-én este: Az arcvonalon a nap folyamán csökkentett harctevékenység folyt.

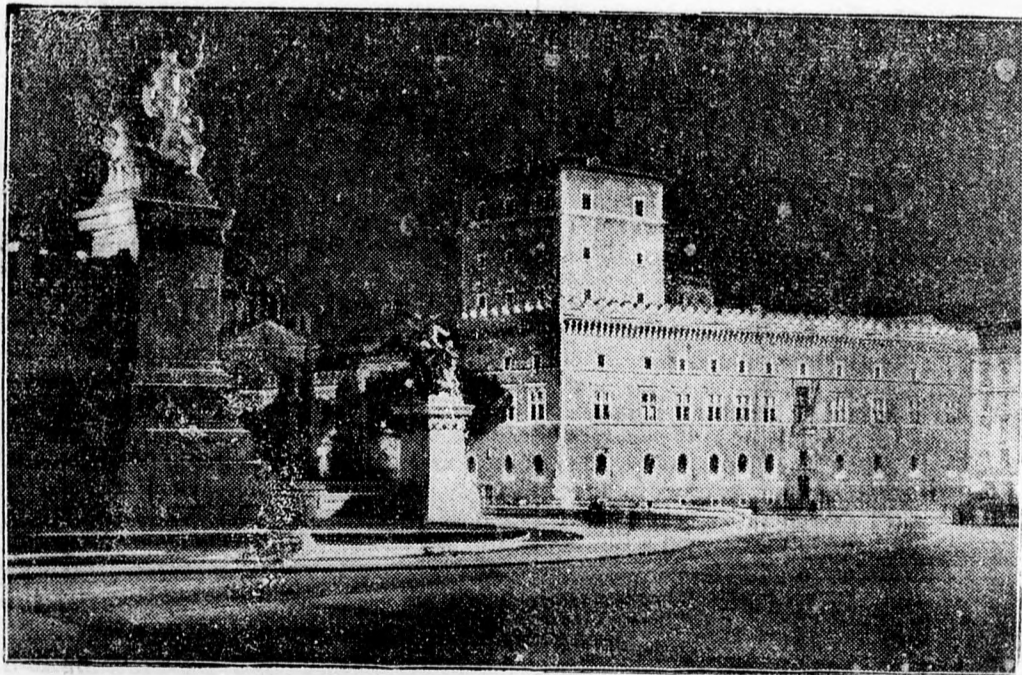
Oslóból jelentik: A *Gerugalia* nevű 4708 tonnás görög hajó a norvég partok közelében elsüllyedt. A hajó legénységéből huszonötöt a *Tellus* nevű norvég hajó megmentett. Négy ember hiányzik.

Londonból jelentik: Az 525 tonnás „Dinard” nevű francia partvédő hajó Anglia délkeleti partvidékén összeütközött egy másik hajóval és elsüllyedt. Ugyanezen a vidéken elsüllyedt a „Karbinda” nevű belga hajó is.

Londonból jelentik: Az angol légügyi hivatal jelentése szerint négy angol hajó már hosszabb ideje nem adott életjelt magáról és így elveszettek tekinthető. A hajók a következők: *Asslea* (4422 tonnás), *Newton Beach* (4651 tonnás), *Huncman* (8196 tonnás), *Trevanion* (5299 tonnás).

A „Willowpool” nevű 4815 tonnás angol kereskedelmi hajó aknába ütközött és elsüllyedt. Személyzetéből harminchat embert megmentettek.

Londonból jelentik: Az angol légügyi hivatal közlést adott ki a december első hetében (dec. 9-ikéig) történt hajópusztulásokról. Eszerint ezen az egy héten hét angol hajó pusztult el a tengeri kereskedelmi háborúban 38.548 tonna tartalommal, 6 semleges hajó 26.612 tonna tartalommal. Szeptember, október és november hónapokban 300 ezer tonna volt az összes hajóvesztés. A hivatalos jelentés hozzátesszi, hogy az angol ellenintézkedések óta, vagyis októbertől kezdve egyharmadára apadtak a korábbi hajóvesztések.

Róma: az ősi palota, amelyben Mussolini lakik

A SZERENCSEÁT Isten küldi és az
ARANYAT az AURORA sorsjegyáruda.
Biztosítsa idejében részvételét a DECEMBER 15. és 18.-iki Állami Sorsjáték huzásokra, azzal, hogy SORSJEGYET vásárol az AURORA sorsjegyárudánál.

AURORA
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: „UNION“ Oradea, B-dul Regele Ferdinand No. 1.

Egy ország, ahol két pólus találkozik

FINNORSZAG, a negyvenezer fő országa

A finnek szabadságharca

Ha az ember a középeurópai térképet nézi, hajlandó az északi államokat Európa amolyan függvényeinek tekinteni. Előítélete még a távol-ságok felbecsülését is befolyásolja. Szinte el sem hinné, hogy a „kis“ Finnország legészakibb és legdélibb pontja olyan messze van egymástól, mint Budapesttől Athén. A déli finn partokon tizenhét óráig tart a leghosszabb nyári nappal, az északi partokon pedig több, mint két hónapig. Finnország még sokkal inkább tartozik az éjféli nap varázslatos körébe, mint Norvégia. Az ország területének egy negyede a Sarkkörön belül fekszik, tehát tulajdonképpen az Arktiszhoz tartozik. Sarkvidéki területet úgy képzelünk el, hogy ott legfeljebb kőbor nomádok és rénszarvas nyájak képviselik az életet. Azonban a finn Sarkvidék, amelynek a legészakibb területe a most annyit emlegetett Petsamo, nem felel meg azoknak a képzeteknek, amelyeket az Arktiszhoz fűzünk. A golfáram mérséklő hatása következtében az autótalpon sarkvidéki. Az idegen kitűnő autótalpon heresheti fel az Arktiszt és ott hatalmas elektromosműveket és nikkeltányakat talál, virágzó és tiszta falvak és tanyák között még tizenkétezer lakosú várost is. Jäniskökit: kikötőket talál, amelyekben télen át is fát és szárított halat szállító hajók horgonyoznak; holott innen ezerkétszáz kilométernyire délre a kikötők télen befagyapok.

Az igazi nemzeti egység

A népről mindenki tudja, hogy rokonunk. A magyarság finn, ugor és török népkeveredésből alakult ki. A magyar nyelv szerkezetében inkább a finn-ugor, szókinésében inkább a török nyelvekkel tartja a rokonságot. Ezt a finn-magyar rokonságot nagy szeretettel ápoljuk, de talán még mindig nem olyan szeretettel és komolysággal, mint a finnek. Finnország paraszttal, akárcsak a skandináv és a balti államok, ami csak annyit jelent, hogy a parasztság és az uriosztály között nem tántog a Közép-Európában áthidalhatatlan szakadék. Másszóval nincs is uriosztály abban az értelemben, mint nálunk. Az idegen első és alapvető benyomása Helsinkiben éppen úgy, mint az ősfenyvesek közt meghúzódó tanyán, ebben az országban nem élnek nagyon gazdag és nagyon szegény emberek, az osztályok életszínvonala nem különbözik egymástól gyökeresen, az életforma nagyjában közös, — ez a benyomás pedig nagyon megnyugtató. A vagyoni és társadalmi különbségek még sokkal kevésbé érvényesülnek, mint Svédországban és Dániában. *Arisztokrácia és feudális színezetű nagytőke egyáltalán nincs.* Egyike a leg-homogénebb, a legegységesebb társadalmaknak. Nemcsak a társadalmi tagozódás és a vagyon terén. A vallásos harcok ismeretlenek. Az ország lakosságának több mint 98%-a luteránus. Az orosz ortodox térítés csak a legszegényebb nép között ért el gyér eredményt.

Homogén a műveltsége. *Analjabéta nincsen,*

az egyetemet, vagy más főiskolát végzettek száma igen nagy. Viszont azt a differenciált műveltséget hiába keresnők, amely nálunk egy kiváltságos kis réteg sajátja.

Nemzetiségi ellentét sincs, holott Finnország két nemzetiségű és kétnyelvű ország, akárcsak Belgium, amelynek életét és nyugalomát a vallományellentét dölja fel. Finnországnak több mint a 10 százaléka a svéd és túlnyomóan éppen a jómódu, vagyonosabb kereskedő és iparos réteg.

Amikor az elnyomó védi a szabadságot

A finnek valószínűleg Közép-Oroszországból vándoroltak be mai hazájukba. Faji alkatuk még most is megoldatlan problémák elé állítja a kutatókat. Szent Erik svéd király a XII. század közepepén hódította meg és krisztianizálta Finnországot. Finnország történeti élete tehát egészen a XIX. századig svéd uralom alatt játszódtott le és a finnek voltaképpen mégsem érezték idegen uralomnak. A svéd kormányzat védte a finn parasztságot s az idegen uralom alatt itt sokkal kevésbé érvényesült a nemesi önkény, mint talán bárhol a korabeli Európában. A svéd uralkodók megakadályozták, hogy a svéd nemesség politikai és a Hansa gazdasági szolgásgba tartsa a finn parasztnépet. Az utóbbinak határozottan jobb sora volt, mint magának a svéd parasztságnak. Csak az oroszokkal és dánokkal viselt szakadatlan háborúk és a svéd trónviszályok okoztak sok pusztítást.

Az orosz uralom

Ilyen elégedett volt a finn élet egészen addig, amíg a svédek balti hegemoniáját meg nem támadta az orosz hatalom. Már a XVIII. század elején hét évre orosz uralom alá került Finnország és ez a hét szük esztendő addig nem érzett keménységgel nehezedett a finn népre. Egy évszázadon át folyik a harc változó eredménnyel Finnországról a két balti hatalom között, amíg I. Sándor cár, Napoleon nagy ellenfele, 1809-ben meg nem hódítja Finnországot. Kezdetben, mintha az oroszok alkalmazkodtak volna azokhoz az állapotokhoz, amelyeket a svéd uralom teremtett, azonban hamarosan rátértek az orosz uralmi módszerekre. Megkezdődött a finn nyelv, a népiség, a vallás üldözése, az erőszakos russzifikálás. Mégis azt kell mondani, hogy az oroszok az összes leigázott népek közül, még mindig legjobban a finneket kimélték. A finn alkotmányt csak 1899-ben törölték el. Az oroszok csak ekkor láttak hozzá, hogy a finn nemzet politikai és népi önállóságát teljesen megsemmisítsék. Feloszlatták az addig meglehetősen önálló finn hadsereget. Egyedül a finneknek sikerült a cári uralom alatt kiküzdeniük politikai szabadságjogaik helyreállítását. Igaz, hogy csak átmenetileg. Közvetlenül a világháború előtt az oroszok visszavonták a finneknek tett politikai engedményeket. A szocialisták már akkor is vezető szerepet játszottak a finn politikai életben

Ilyen szituáció hozza létre máshol a nemzetiségi és faji gyűlöletet. A társadalom, a műveltség, a vallás egysége okozza, hogy középeurópai értelemben mégis teljesen ismeretlen Finnországban a nemzetiségi kérdés. A svédektől lakott területeken a közigazgatás kétnyelvű. A hadseregben a vezényszó finn és svéd. Finnország hétszáz éven át állott svéd uralom, vagy inkább fenhatóság alatt; a svéd nyelv ugyanazt a szerepet töltötte be, mint nálunk a latin. Az orosz nyelvnek és kulturának semmiféle hatása nem volt a finnekre.

Ma már Finnország azon az uton van, hogy egynyelvű legyen, a svéd nyelv a háttérbe szorul és az ugynevezett középosztályban is mindinkább a finn réteg nyomul előtérbe. A finnországi svédek éppen úgy egészen finneknek érzik és tudják magukat, mint a finn nemzetiségűek. Érdekes, hogy éppen az annyira magasfokú finn néptudomány művelői túlnyomórészt svéd eredetűek.

A parasztság

Középeurópai távlatból nézve, a finn társadalom ideálisan egységesnek látszik.

A földreform a földhérlő szegény parasztok nagyrészt önálló birtokossá tette és a földnélkülieket nagyarányu telepítés révén földhöz juttatta. A birtokmegosztás rendkívül egyenletes. A földbirtok hatvanhat százaléka négy-ötvenholdas gazdák kezében van. Szinte vágyálomszerű állapot — mégis szép számmal vannak törpebirtokosok és zsellérek. Ezeknek a földnélküli zselléreknek is az életszínvonala középeurópai szemmel nézve, valóságos polgári színvonal. A kávéfogyasztás a polgárosodás mértéke és csak Hollandiában és Svédországban nagyobb a fejenkénti kávéfogyasztás, mint Finnországban. A tejfogyasztás pedig a Föld összes államai közül a legnagyobb. A gazdag paraszt kurájának életformája csak mennyiségileg különbözik a zsellérléteztől, nem pedig minőségileg; nem külön égitest, mint a középeurópai nagybirtokos kastélya. A finn statisztikák a kétszáz-négyezredes birtokot nevezik nagybirtoknak. A magántulajdonban lévő földnek csupán hat százaléka van ezeknek a „nagybirtokosoknak“ a kezén.

és résztvettek az orosz uralom elleni küzdelemben. Az 1917-i orosz márciusi forradalom kitörése után az oroszok elleni küzdelem egybefonódott a finn bolsevisták elleni harccal. A „vörösök“ kiáltották a proletárdiktatúrát és megszállták Helsinkit. A vörös uralom kiváltotta a fehér ellenforradalmat, amelynek élére Mannerheim állott. A finn hadsereg mostani főparancsnoka. A véres belső és külső háború a fehér nemzeti hadsereg teljes győzelmével végződött, amely kiüzte az oroszokat Finnországból és megalapozta az önálló finn köztársaságot. Az 1920-as dorpatói egyezmény véglegesen megállapította a finn—orsos határt és a sarkvidéki Petsamo területet is a finneknek juttatta.

Az oroszok kiűzése és a bolsevizmus leverése óta a finn politikai élet lényegében három párt, illetve pártcsoport küzdelme, a szocialistáké, az agráriusoké és a jobboldali politikai pártoké, amelyek közül a „haladó párt“ a legjelentékenyebb. A két évtized folyamán egyetlen párt sem tudott egyeduralomra szert tenni. Nagyon jellemző a finn viszonyokra, hogy a legtöbb finn kormány koalíciós kormány volt, amely a kommunista párt kivételével többnyire az összes világnézeteket és pártokat egyesítette. Csak a kormányzásban való részvételük arányában volt különbség. Mind a három párt bizonyos fokig a mérleg nyelvének szerepét játszotta a másik kettővel szemben. A szocialdemokrata párt szavazói főként a falusi szegénységből kerültek ki, a városi proletariátus nem játszott nagy szerepet, hiszen Finnország népességének mai is csak 20%-a lakik városban. Az agráriusok elsősorban a tehetősebb parasztságra támaszkodtak, a polgári pártok az értelmiségi rétegre, a kereskedőkre és iparosokra. A három párt a kisebb-nagyobb konfliktusok dacára, együtt dolgozott, amíg a Lappo-mozgalom győzelme új helyzetet nem teremtett.

(Befejező közlemény következik)

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: BOTRÁNY A TURFON.
APOLLÓ: LAZADÁS DAMASZKUSZBAN
CORSÓ: SATÁN KUTYAJA.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 45
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk
vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése
szerint a várható időjárás: Északkeleti szél, még
valamivel hidegebb idő, egy-két helyen hószállin-
gózás, a hegyeken még mindig nem lesz sporto-
lásra alkalmas hó.

Zürichi zárlat, Párizs 9.91, London 17.50,
Newyork 446, Brüsszel 73.55, Milánó 22.50, Am-
sterdam 236.75, Berlin 178.62, Szófia 510 áruban,
Belgrád 10, Bucuresti 330 áruban.

A NAGYVÁRADI SZÉKESKÁPTALAN KÉT
ÚJ TAGJÁ. Budapestről jelentik: A nagyvárad-
i székeskáptalan két új tagját, Molnár János volt
orosházi plébánost és Pintér Lászlót hétfőn
iktatta be Szirmai Árpád prelátus-kanonok a ka-
nonoki székbe. Beszédében megemlékezett a ká-
ptalan két püspökévé kinevezett tagjáról, dr. Czaplak
Gyuláról és Madarász Istvánról, majd a két új
kanonok működését méltatta. A két új kanonok
nevében Molnár János mondott köszönetet a sze-
reteteltjes fogadtatásért.

HÉTFŐN MEGKEZDIK NAGYVÁRADON A
DECEMBERI NYUGDÍJAK KIFIZETÉSÉT. Saját
tud. A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya ren-
deletet kapott a központi nyugdíjpénztár igazga-
tóságától, amelyben felhívták figyelmét arra,
hogy a decemberi nyugdíjakat néhány nappal a
karácsonyi ünnepek előtt fizessék ki, hogy a
nyugdíjasoknak idejük és alkalmuk legyen arra,
hogy a nagy ünnepekre szükséges dolgokat be-
vásárolhassák. Értesülésünk szerint a nyugdíja-
kat a nagyvárad-i pénzügyigazgatóság hétfőn kez-
di meg kifizetni és legkésőbb szerdáiig be is
fejezi.

Leszállították a táblán az alsóhomoródi Han-
gya vezetőjének büntetését, Nagyvárad. Saj. tud.
Balvinszky Antal, a Hangya szövetkezet alsóho-
moródi megbízottja állt sikkasztás vádjával a
büntető tábla előtt. Amikor a szövetkezet vezető-
sége az évi elszámolást akarta megejteni megbí-
zottjánál, Balvinszky több, mint 44 ezer lejtel
nem tudott elszámolni. A Hangya igazgatósága
feljelentést tett a szatmári ügyészségen. A szat-
mári törvényszék ez év július 14-én sikkasztás
tettében bűnösnek találta a volt üzletvezetőt és
ezért 5 hónapi elzárásra, 2 ezer lei bírságra és
2 évi jogvesztésre ítélte, valamint kötelezte a
hiányzó összeg visszafizetésére. Balvinszky An-
tal a szatmári törvényszék ítéletét megfellebbez-
te a nagyvárad-i táblához. A tábla büntető taná-
csa szombaton tárgyalta az ügyet. Balvinszky az-
zal védekezett, hogy nem sikkasztotta el a hiány-
zó összeget, hanem csak a rábizott árukból hi-
telezett ki a falubeli gazdáknak, akik nem fizet-
ték meg tartozásukat. Innen ered a hiány. A
tábla tanácsa figyelembe vette az enyhítő körü-
lményeket és Balvinszky büntetését 15 napi elzár-
ásra és ezer lei pénzbírságra szállította le, de
polgári jogait 3 évre függesztette fel s a hiány
megtérítésére kötelezte.

Okvetlenül szerezze meg könyvtára
számára a napjainkban élt cir-
kuszlóvarnából missziós apácává
lett

Beáta nővér

életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb esemény-
halmazt tár olvasója elé ez a bá-
mulatos életrajz. Hősies bátorsá-
val mindenki ben csodalkozást,
apostoli lelkiületével pedig az oi-
vasóban lelki nekilendülést vált ki
Ara 125 lei és portó.

CIONCSILLAG A LENGYELORSZÁGI ZSIDÓ
ÜZLETEKEN. Krakkóból jelentik: A lengyel fő-
kormányzat területe a legújabb rendelet értel-
mében minden zsidó üzletet az utcáról jól látható
cioncsillaggal kell megjelölni. A német és lengyel
üzleteket szintén láthatóan kell megjelölni, de a
lengyel üzletek jogosultak német jelvény haszná-
latára is. A rendelet arról is intézkedik, hogy né-
met felségjelvényeket csak németek használhatnak
és Heil Hitlerrel is csak németek köszönhetnek.
A rendelet ellen vétőket megbüntetik.

Öngyilkosságba kergette a rossz családi élet.
Aradról jelentik: Megdöbbentő öngyilkosság tör-
tént a városban. Salamon Samu többszörös mil-
liomos háztulajdonos, a kereskedelmi leányli-
ceum 52 éves nyugalmazott tanára, szobájában,
az ajtófélen függő hinta gyűrűjére, függőnyzi-
nórral fölakasztotta magát. A szobalány hallotta
meg az öngyilkos halálhörgését, mire betörték az
ajtót és orvost hívtak, a nyugalmazott tanár há-
ziorvosa, azonban már csak a beállott halált ál-
lapíthatta meg. A vizsgálat eddigi adatai szerint
valószínű, hogy Salamon tanár rossz családi éle-
te miatt követte el tettét. Felűnő szépségű fiatal
felesége ugyanis művészeti hajlamai miatt el-
vált tőle. Salamon nagyon megviselte felesége
hűtlensége és állandóan panaszkodott barátai-
nak. Egészsége is megromlódott és súlyos gyom-
orbajti és agybántalmakat kapott. Halála város-
szerte nagy megdöbbenést keltett.

A SÉRTŐ POSTABÉLYEG. Mint a Man-
chester Guardian írja, a postabélyeg, melynek
most ünneplik centenáriumát, egyáltalán nem
fogadták egyhangú lelkesedéssel születésekor.
Sokan egészségtelennek és illetlennek találták
a ragasztáshoz szükséges szájjal való megneve-
sítést, némelyek sértést láttak benne a királynő
iránt, mások „közönségesnek” sőt sértőnek te-
kintették, valószínűleg azért, mert a levelezést
igen megkönnyítette a tömegek számára. A
régbebi nemszedék egyik nagy hölgye többször
emlegette apja méltatlankodását, amikor meg-
tudta, hogy egy lusta küldönc egy Sir Robert
Peelnek szánt levelet postára adott ahelyett,
hogy maga vitte volna el, ahogy utasították.
Olyan kiváló emberhez, mint Peel — mondotta
— nem volt méltó, hogy postán küldjenek neki
levelet!

Ha a késdobáló célt téveszt. Az egyik londoni
varietében, a Collins Music Hall-ban tragikus
szerencsétlenség történt. A varieté színpadán fel-
lépett egy indiai késdobáló, akinek egy fiatal an-
gol lány „állt modell”. A késdobáló száma alatt
a közönség lélekzavart okozott izgalommal leste
mindig a színpadon történőket, hiszen a borotva-
éles pengék vastágra a szép angol lány mellett
fürödtek a hasztal deszkafalba. A legutóbbi elő-
adáson az izgalom a nézőtérben annyira egy nő
idegeire ment, hogy félelmében hangosan felsí-
kolt. A késdobáló ott annyira megzavarta az
ijedt kiáltás, hogy eltévesztette célját. Eppen
mutatványja legnehezebb részénél tartott, mert
kései a fiatal modell feje körül jártak. A célt
tévesztett dobás a lány homlokát érte. A szer-
encsétlen teremtés vértől borítva, összerogyott.
A mentők kórházba szállították. Állapota élet-
veszélyes.

Megalakul a Nagyvárad-i Sport Egylet torna-szakosztálya

Nagyvárad, saját tud. A Nagyvárad-i Sport
Egylet az idei nagyszabású sport-programjának
megfelelően minden igyekezetével oda hat, hogy
szakosztályait kiépítse s emellett, a lehetőséghez
márten újabb szakosztályokat is létesítsen. A vívó-
szakosztály kiépítése már meg is történt s az
NSE kardforgató Melchner Sándor okleveles vívó-
mester irányítása mellett úgy számban, mint erő-
ben egyre inkább gyarapodnak. Néhány hét előtt,
— mint arról megemlékeztünk — megalakult a
női vívószakosztálya, most pedig az NSE vezető-
sége elhatározta, hogy az egyesület keretei között
tornaszakosztályt is létesít. A tornaszakosztály
vezetője Ajtay Gyula gyógyszerész, művezetője
pedig Melchner Sándor vívómester lesz, akinek
kiváló pedagógiai képessége biztosíték arra, hogy
a közel jövőben már ez a szakosztály is eredmé-
nyes működést fog kifejtetni. A tornász-csapat
tréningje egyelőre a hét hét délutánján, valószínű-
leg 5 és 6 óra között lesz, valószínű azonban, hogy

Schmiedt Béla A megváltás szolgái

XI. Pius pápa
gyönyörű encik-
likájában mutatott rá
a papság hivatására s kö-
telességeire. Ennek a nyomán
rajzolja a kitűnő író e nagy-
szerű könyvben a gyakorlati
papi élet szépségeit s
m a g a s z t o s
feladatait!

Ara fűzve 162 Lei és portó

MEGDÖBBENTŐ TÁRSAS GÉPKOCSI SZE-
RENCSETLENSÉG TIZENHÁROM HALOTTAL.
Linzből jelentik: Vasárnap Völkebruck közelében
a személyvonat elütött egy autóbusszt. A társas-
gépkocsi összetört és utasai közül 13 a helyszínen
meghalt. Hat munkás röviddel később szintén
belehalt sérüléseibe. A többi husz munkás közül
sokan súlyos sérüléseket szenvedtek.

A Thalia társulat egyik zenekari tagja
hanglemezre vette fel Ditrói Puskás Béla hang-
ját. Nagyvárad. Saját tud. Ma délben kissé
korábban mentünk fel az Ujságíró Klubba,
mint máskor. A nagyteremben még takarító-
nők tevékenykedtek, rendtelenség volt és lom,
— de a zongora mellett Szabó Ica ült és a do-
bogón, ahol a jazzénekes szokta szórakoztatni
a közönséget, a társulat kitűnő honvivője, Dit-
rói Puskás Béla állt és — mintha csak zsefűtől
nézőtér előtt lett volna, átszellemült arccal,
szívhezszólan énekelte — Szabó Ica egyik bá-
jos, hangulatos dalát. Az első percben nem
tudtuk, miről van szó? Énekpróba a klubban?
A következő percben felfedezték a dobogó és
Puskás Béla előtt — a mikrofont, amiből hosz-
szu drót vezetett az olvasóterembe. Az olvasó-
terem egyik asztalánál két fiatalember tevé-
kenykedett, az asztalon pedig egy rádiókészü-
lék, egy teákanna nagyságu kis dinamó és
egy üres gramofonlemez álltak. A lemez felett
furcsa apparátus, amin kis sörteccetek, gra-
mofontűk és olyanféle szerkezet vannak, mint
a vízszintmérő. Kiderült, hogy ez az appará-
tus hangfelvevő készülék, amelyet Horváth
László, a Thalia zenekarának tehetséges tagja
konstruált és hangfelvevő, amellyel vízle-
mezre hangot tudnak felvenni. Az előkészítő
munkálatok gyorsan befejeződnek. Szabó Ica
visszaül a zongorához, Ditrói Puskás Béla a
mikrofon elé áll a felhangzik a dal — a gram-
fonlemezen pedig végigfut a tű és bekarcolja a
hangot. Pár perc az egész. A hang elszállt, de
a lemez lerögzítette... A világ nagy városaiban
ez már nem esemény. De Erdélyben, idaváló
fiatal tehetségektől utótrő munka s szeretnénk
szép jövőt jósolni számára...

a fokozódó érdeklődéssel párhuzamban ez a
munkaidő hamarosan kibővül majd.

Jelentkezni a tornaszakosztályba lehet, min-
dennap az NSE Piata Regina Maria 2 szám alatti
vivőtermében, Melchner Sándor vívómesternél,
valamint Ajtay Gyula gyógyszerész Vlahuta uccai
gyógyszertárában.

Szolgáltatás gyógyszertárak Nagyváradon:

Szerdán Nagyváradon a következő gyógy-
szertárak tartanak szolgálatot:
„Szent Antal” Bv. Reg. Ferdinand. Tel. 13-55.
„Kigyó”, Piata Regina Maria. Tel. 29-63.
„Csillag”, Str. N. Iorga 1. Telefon 25-51.
„Aranykereszt”, Piata Unirii (Zsigmondovits
és Barla). Telefon 28-52.
„Diana”, Str. Astra No. 18. Telefon 32-52.

Csikszeredai Szent Vince
sebészeti és belgyógyászati kórház
Sebész-főorvos: **DR SIMKÓ GYÖRGY**
Röntgen, Rövidhullámkezelés
Pneumothorax, Elektrotherápia
Különszoba 120 Lei, Közösszoba 90 Lei
Telefon 155.

SZABADLÁBRA HELYEZTEK ATZÉL LIDIA BÁRÓNÓT. Kolozsvárról jelentik: Annakidején megírtuk, hogy a kolozsvári katonai törvényszék tiltott határátlépés miatt börtönbüntetésre ítélte Atzél Lidia bárónőt. A bárónő azóta a kolozsvári ügyészségi fogházban töltötte büntetését. A napokban rendelet érkezett a bírónigazgatósághoz, amely szerint Atzél Lidia még hátralévő büntetését elengedték. A hatóságok ezután szabadlábra helyezték a bárónőt s áttették Magyarországra.

A vas- és fémipari cég lakatos alcsoportja december 13-án, szerdán este fél 7 órakor gyűlést tart. Az elnökség kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. — A vas, fém és építőipari cég felhívja mindazoknak figyelmét, akik a munkakamara helyiségében hallgatják a légvédelmi előadásokat, hogy az ellenőrző könyvecskéiket az Alexandri-utca 13. szám alatti irodában vegyék át, mert a december 15-iki előadás csak a könyvecskéikkel vehetnek részt. A cég felhívja a hallgatók figyelmét, hogy a tanfolyamon való megjelenés kötelező. A meg nem jelent könyvecskéit nem igazoltatják.

A Püspöktúró „Szent László” közös fürdőjében — meleg pihenőkkel — állandóan nyitva van. Kedvezményes jegyek e lap kiadóhivatalában kaphatók.

Lakberendezési kiállítás Désen. Saját tud. A Római Katolikus Leányklub ez évben is megrendezi szokásos lakberendezési kiállítását. A három napig tartó kiállítás iránt városeszerbe nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közönség szebbnél szebb rendezési módok és kiállított tárgyak mellett ismét gyönyörködhetett Székessék Ilus iparművész kitérő technikai készségével és átérzéssel festett olajképeiben és aquarelleiben. Az iparművész képein kívül saját tervezésű magyaros mintájú lámpaernyőket és egyéb lakásdíszítő tárgyakat is kiállított. A kiállítás zsűrije maga a közönség volt s szavazatok eredménye szerint a kiállításon első lett Boross Kató és Juhász Juci, második Csizér Manci és Vincze Éva, harmadik Bakó Baba. A kiállítást egyébként Beke Kázmér a dési szenterencsrend új plébánosa nyitotta meg. Megnyitó beszédében hangsúlyozta a kiállítás nemcsak célját és megemlékezett a leányklub önzetlen munkájáról.

AZ ÜGYVÉDI IRODAK ALKALMAZOTTAI FIZETÉSEMELÉST KAPTAK NAGYBÁNYÁN. A bányavárosban minden foglalkozási ágban napirenden van az alkalmazottak fizetésemelési igényeinek bejelentése. Legutóbb az ügyvédi irodában dolgozó alkalmazottak kértek emelést, amit a munkaadók részben teljesítettek is. — Itt említjük meg, hogy a Phönix-kénsvagyár vasmunkásainak bérmozgalmá még nem járt eddig eredménnyel. A munkásság most a munkaügyi felügyelőséghez fordult s a gyár tisztviselői is elhatározták, hogy oda fordulnak, ha az igazgatóság ezen a héten nem hoz kedvező döntést ügyükben.

Terményárak. Nagyvárad. Saját tud. A tegnapi terménypiacon némi lanyhulás volt észlelhető. Ez a körülmény annak tulajdonítható, hogy export árak, illetve erősen korlátozva van. Az árak a következőképpen alakultak: Buza 480—490 lei, rozs 400, árpa 490—500, zab 500 lei mázsánként. Tengeriben a regáti termésnek jobb ára van, mert az itteni termés nedves. Regáti tengeri 380—390 lei, helyi 370 lei mázsánként, korpá 320 lei, pogácsa 500 lei mázsánként. Olajmagvak: Napraforgó 650, 700 lei minőség szerint, a tökmag 12—13 lei kőberammonként. A takarmánypiacon a következő árak voltak: széna 240—270 lei, lőhere 280—300 lei, szalma 70—90 lei mázsánként.

P. Müller Lajos:

A jó Isten

A mai idők legmegnyugtatóbb lelkiolvasmánya: az Isten atyai jogágát, irgalmasságát festi a lélek elé. II. kiadás.

Ára 65 Lei és portó.

Több egyén elvesztette román állampolgárságát, mert a kormány megkérdése nélkül idegen állam szolgálatába léptek. Bucurestiből jelentik: Az „Evinimentul” című bucuresti lap jelentése szerint, Pártos Rudolf, brassói lakos és leánya, Magda, akik Szovátia község állampolgársági névjegyzékében szerepelnek, az 1939. január 19-iki állampolgársági törvény alapján elvesztették állampolgárságukat, miután a román állam előzetes hozzájárulása nélkül az orosz állam szolgálatába léptek. Hersku Klein bacea megyei Răcăciuni községbeli lakos ugyancsak elvesztette állampolgárságát, mert a román állam hozzájárulása nélkül idegen állam katonai szolgálatába lépett. Ugyazint elvesztette állampolgárságát Keltermann Alfonz balázsfalvi lakos, mert a román állam hozzájárulása nélkül idegen katonai szervezetekhez csatlakozott.

Temetés. Bodnár Gusztáv szül. Treutner Erzsébet 80 éves korában meghalt. Temetése 14-én, csütörtökön délután 4 órakor lesz Nagyváradon a Haller-kápolnából. — Balogh Ferencné szül. Sarkadi Zsuzsanna 58 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése 13-án, szerdán délután 2 órakor lesz a Havassy-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Az FC Rapid labdarugócsapata Zágrábban második portyamérkőzésén is vereséget szenvedett a HASK csapatától 2:1 (1:0) arányban.

Kóstolja meg a kitünő ízű mindig friss
„BOMBIR”
csokoládé-bonbont
Nagyvárad, Aurel Lazar utca 4.

Jólsikerült műkedvelői előadás az Óssi-telepi református kulturházban. Nagyvárad. Saját tud. Az Óssi-telepi református kulturházban nagy számú közönség részvételével szépsikerű Mikulás délutánt rendeztek a szegény gyermekek karácsonyi segélyezésének javára. A vidám délután műsorának keretében Kolozsvári Magda sok tapsot kapott a Férjhez szeretnék menni című parhuzásban. Pentez Juliska, Szelemi Sanyika, Jámberczky Juci, Darolán Kató, Bajusz József, Balogh Péter és Tóth Juliska kedves versekkel, mikulástréfákkal szerepeltek. Az előadott színdarabban Hermann Péter játszotta nagy ráteremtéssel a bonviván szerepét s ügyesen alakították szerepeiket Darabánci Katóka és Domokos József. A nagyszerű délutánt Vékony Klárka rendezte. Az Óssi-telepi műkedvelők karácsonykor ismét rendeznek a mostanihoz hasonló vidám délutánt.

Fészekrakás

Jussoltam egy kis pénzmagot s minthogy a háborús éghajlat miatt nem merem se ládámba, se bankba ültetni, nekifogtam építeni s attól várom gyümölcsét. S már harmadik hete nincs se éjjelem, se nappalom. Agyafúrt vállalkozókkal tárgyalok; kapzsi kereskedőkkel alkudozom; bosszus, goromba fuvarosokkal folytatok le nagy veszekedéseket és nap-számok cifra káromkodásából gyarapítom szókincsemet. Én már sok rombolásban vettem részt, hiszen háboruban jártam; falvak, városok dőltek romba szemem előtt; mások illúzióival szemben se voltam mindig kiméletes, s a saját kártyaváram is sürün omlottak össze a családok csakány-csapásai alatt. De soha még két téglát nem tettem egymásra, nem építettem egy halitkát se soha. Az üzleti élettől is sok mérföldnyi távolságra állottam mindig és legnagyobb munkálatom egy virágos kert felátása volt eddig. És most komoly családi házat kell építtetnem, amely öregségem menedéke, örökösöm hajléka lesz. Nagy felelősség. Testet-lelket morzsoló óriási feladat. Vállalni kell.

Tele vagyok szemrehányással nevelésünk rendszerével szemben; legkivált az iskolával szemben, ahol annyi tudománnyal tölték több-kevesebb eredménnyel a fejemet, amelyek nem mellőzhetők ugyan, de mégis túlságosan elhatalmasodnak tanterveinkben a gyakorlati életre való előkészítés ismereteinek rovására. Bölcséleti rendszerek felépítéséről sikerült tudomásul szereznem aprólkosan. Világnézetek tornyosultak fel tanulmányaimban, az egyik homoran, mint egy ősi székesegyház, a másik kecsesen, mint egy kaszálópalota, a harmadik unalmasan mint egy gyalogysági kaszárnya. Államháztartási költségvetések tételeivel dobálóztunk egy zsonglőr szakavatottságával. Virágokat boncoltunk, komplikált műszereket szedtünk szét és raktunk össze, s a világegyetem legködösebb távolaiiban is otthonosságra tettünk szert. De arra nem tanított soha senki, sem az elemiben, sem az egyetemen, hogy miből tevődik össze egy kétszobás családi ház. Nem tanított senki a fészekrakásra, — amit minden fecske tud.

A római ház leírását pontosan ismerem a régiségtanból — nem is szólva például a fal-törő kosról, amelynek minden csavarát latinul is meg tudtam nevezni valamikor — a görög oszlop fejeket ma is le tudom rajzolni éppugy, mint a görög templom szerkezetét. Szép és hasznos dolgok ezek, nem mondom. De mégis nehezményezni merem, hogy csak most a közművektől meg az ácsoktól tanultam meg, hogy a padlóban a lábam alatt „párnafák” vannak, hogy fejem fölött a mennyezetet földmegerendák tartják, hogy a tetőzetet szarufák, ducolások, kakasülök és egyéb furcsaságok támogatják és hogy a betonlapzat leöntésétől a gerincrotoropos felrakásig a szakmai köve-

telmények, a reális számadások, az önsz érdekek, az üzleti és mesterségi furfangok, az anyagi és helyzeti adottságok hány utvesztőjében tévelyeg vétkes tapasztalatlansága miatt az építető, míg végre összezuhan, aggyatnyánná öregedtetten és kifosztva, de szerencsére az építő öntudat emelkedett érzésével ihatja meg a munka befejezésének áldomását.

Nem, a fészekrakás tudományában nem szabadna ilyen készületlenül kibocsájtani az embert az életbe. Pedig a nevelésnek pótolnia kellene a fészekrakásnak — bizonyos társadalmi osztályokban — kiháló ösztönét is. Nekem erőszakkal, tudat alatt messzi muliba tűnt; nemzedékekhez viszonyulva kellett magamban fejlesztenem ezt az ősi ösztönt és sok megtorpanáson, letanácsoláson, csüggedésen és újra-kekbátorodáson át juthattam csak el az építés nagy elhatározásához, a megvalósítás harcához, aminek oly egyszerű, természetes és mindenkiiben törvényzerűen megjelenő dolgnak kellene lennie mint annak, hogy az ember táplálékot vesz magához.

Még messze vagyok a munkavégzés áldomásától, de néha máris azt hiszem, hogy morzsában törtek össze. S mégis: sohasem éreztem munkában, lőtás-futásban, tördésben, bosszúságban ennyi örömet. Az élet lüktető keringésébe kerül bele ilyenkor az ember, amitől a szellemi foglalkozás oly messze eltávolítja néha, hogy szinte el is felejtkezik kíméletlen valóságairól. Nap-nap mellett nehéz tandíjakat fizetek a mulasztottakért, a vétekért, hogy értelmiségi fennhőzásokban, mindentől, ami gyakorlati, eleve elfordítottam a fejem. És egyik csodálkozásból a másikba esem: milyen okos ember egy köműves, egy ács, sőt mennyi mindenről tud egy napszámnyi is számos olyan területen, amelyeken én teljesen járatlan vagyok. És mikor velőlkig ható hideg esőben látom, ahogy a nehéz agyagot talicskázák, mikor ázott fuvarosokat látok bokán felül gázolni a sárban, hogy a kátyuba süppedt porondos szekerekkel tovább nógassák lovukat, mikor a köműves dörlepte téglát kap kezébe a reggeli dologkezdéskor és alkonyattal már ködbe burkoltan figyelvi vízszintezőjét, megilletődve állok meg a Munka előtt, s a munkálatok göggyében még gyakorlatlanul, ösztönös támad bennem, hogy én is lapátoljam a homokot, keverjem a habarcsot, hordjam a téglát és zsákoljam a cementet, hogy méltó legyek az értem dolgozókhöz és a műhöz, amely büszke rendeletemre készül.

Már magasan ormóllanak a falak és zegzugos körvonalak ráiródnak az immár télies égre, amelynek rejtelmétől még egy kis túrelmi időt kérek esengve, derűs nappalokat és fagyatlan éjszakákat, hogy ne csusszam el a háborús idők gazdasági meredélyén, ahol gyors elhatározással megkapaszkodni mertem.

Jávor Béla.

Megkezdődött az Erdélyi Múzeum Egyesület téli előadássorozata

Kolozsvárról jelentik: Hétfőn délután 6 órakor vette kezdetét az Erdélyi Múzeum Egyesület idei téli előadássorozata, amikor is Bálint József tartott rendkívül tartalmas és érdekes, vetített képekkel színezett előadást Józseffalváról. A további népszerűsítő előadások, (amelyeket az unitárius püspökség dísztermében, mindenkor délután 6 órai kezdettel tartanak meg), a következők lesznek:

1939. december 13. (szerda). Dr. Ruzitska Béla: Műanyagok. (Természettudományi szakosztály.)

1939. december 14. (csütörtök). Dr. Schmidt Béla: A csend dicsérete. (Orvostudományi szakosztály.)

1939. december 18. (hétfő). Bárány Attila: A falu fejlődés történelmi tényezői. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1939. december 19. (kedd). Bíró Sándor: A történeti tájékozódás, mint műveltségi feltétel. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1939. december 20. (szerda). Dr. Szász Ferenc: A bolygók. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1939. december 21. (csütörtök). Dr. Kovács Margit: Fertőző betegségek a nő életében. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. január 8. (hétfő). Demeter Béla: A jövő faluja. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1940. január 9. (kedd). Dr. Kristóf György: Az irodalmi tudás műveltségünkben. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1940. január 10. (szerda). Dr. Tulogdy János: A mikroszkóp fejlődése. A százéves sejtelmélet. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. január 11. (csütörtök). Dr. Parádi Ferenc: Mult századvégi nevezetesebb orvosaink. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)

1940. január 15. (hétfő). Dr. Schmidt Béla: Harc a betegség ellen. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

Új német könyvek:

Tiberius Burger: Jugendkanzel. Eine Sammlung Kinderpredigten. Ara kartonkötésben	160 lei
Tiberius Burger: Neue Kinderpredigten. Der Jugendkanzel zweite folge. Ara kartonkötésben	143 "
Karl Adam: Jesus Christus. Fünfte Auflage. Ara gyönyörű díszkötésben	222 "
Romano Guardini: Das Wesen des Christentums. Ara szép vászonkötésben	145 "
Tillmann F.: "Der Meitster ruft." Eine Laienmoral f. gläubige Christen. Ara díszkötésben	222 "
Weingartner J.: Kruze Katechismuspredigten.	
I. Der Glaube. Ara kartonkötésben	102 "
II. Gebete un. Gebote. Kartonkötésben	102 "
III. Gnade u. Gnadenmittel. Kartonk.	94 "
Koch G.: Katechismus in Kurzpredigten.	
Bd. I. Glaubenslehre	147 "
Bd. II. Sittenlehre	147 "
Bd. III. Gnadenlehre	169 "
Bd. IV. Sakramentenlehre	173 "
Gröber: Handbuch der religiösen Gegenwartsfragen. Ara díszkötésben	211 "
Willam F. M.: Das Leben Jesu im Laude und Volke Israel. Ara gyönyörű díszkötésben	248 "
Willam: Das Leben Marias der Mutter Jesu. Ara díszkötésben	252 "
Walter: Zu den Herrlichkeiten der Taufe. Ara	81 "
Walter: Das Siegel des lebendigen Gottes. Ara	81 "
Walter: Die Eucharistie das Sakrament der Gemeinschaft. Ara	72 "
Walter: Die Herrlichkeit des christlichen Sterbens. Ara	81 "
Walter: Die Herrlichkeit des christlichen Ehe. Ara	72 "
Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.	

1940. január 16. (kedd). Reischel Arthur: Az olvasás művészete és a műveltség. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1940. január 17. (szerda). Dr. Balogh Ernő: A kristályok világa. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. január 18. (csütörtök). Dr. Parádi Kálmán: A romás fájdalom kezelése és gyógyítása. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)

1940. január 22. (hétfő). Ifj. dr. Parádi Ferenc: A falusi munkakeresők védelme a városban. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1940. január 23. (kedd). Dr. Venczel József: A népméret és a műveltség. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1940. január 25. (csütörtök). Dr. Nagy Endre: Az átöröklés és a társadalmi betegségek. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. január 29. (hétfő). Horváth József: A falu szövetkezeti megszervezése. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1940. január 30. (kedd). Járósi Andor: Az európaiaság műveltségünkben. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1940. január 31. (szerda). Husz Ödön: Európa népei. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. február 1. (csütörtök). Dr. Péterffy Pál: Sportbalesetek. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. február 5. (hétfő). Dr. Részler Viktor: Gazdasági szervezkedésünk lehetőségei. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1940. február 6. (kedd). Dr. Császár Károly: A nyelvhelyesség, mint műveltségünk tényezője. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1940. február 7. (szerda). Xántus János: A tenger világa. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. február 8. (csütörtök). Kelemen László dr.: Elvezeti cikkek mint szívmegek. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. február 12. (hétfő). Dr. Venczel József: A cefki székelység. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1940. február 13. (kedd). Dr. Imre Lajos: A közművelődés mint társadalmi feladat. (Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály.)

1940. február 14. (szerda). Cséke Domokos: A cellulóze, mint ipari nyersanyag. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. február 15. (csütörtök). Dr. Józ István: A szem a test és lélek tükré. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)

1940. február 19. (hétfő). Ifj. Gyallay Pap Domokos: A székely örökség jogi alapja. (Jog- és társadalomtudományi szakosztály.)

1940. február 21. (szerda). Dr. Gergely Jenő: Sugarak a világűrben. (Természettudományi szakosztály.)

1940. február 22. (csütörtök). Dr. Mester Gábor: A jellem szerkezete. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. február 29. (szerda). Ifj. Xántus János: Dalol a természet. (Vetített képekkel és hangfelvételekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. február 29. (csütörtök). Dr. Gyula József: Népegészségzaporodás. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. március 6. (szerda). Bereczky Tibor: A mesterséges textilanyagok. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. március 7. (csütörtök). Dr. Herskovits Izidor: Az iskolás gyermekek rendszeres röntgenvizsgálatának jelentőségéről. (Bemutatóval. Orvostudományi szakosztály.)

1940. március 13. (szerda). Barthalis József: A természettudományok és a művelődés. (Természettudományi szakosztály.)

1940. március 14. (csütörtök). Dr. Nappendruk Éva: Az alföldi története. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. március 20. (szerda). Dr. Tulogdy János: A természettudományok haladása 1937-1939-ben. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. március 21. (csütörtök). Dr. Fischer Ferenc: Az életéről és a halálról. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. március 27. (szerda). Bánya János: A székelyföldi opálok. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. március 28. (csütörtök). Dr. Osvith Lajos: A beszéd- és énekhangról. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. április 3. (szerda). Dr. Boga Lajos: A székelyországi életvilágban. (Vetített képekkel. Természettudományi szakosztály.)

1940. április 4. (csütörtök). Dr. Heller József: Az anyaság egészségtana. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. április 11. (csütörtök). Dr. Puskás György: A csecsemő és a gyermek táplálásáról. (Orvostudományi szakosztály.)

1940. április 18. (csütörtök). Dr. Orient Gyula: Egy pillantás az élők és élettelenek világába. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)

1940. április 25. (csütörtök). Dr. Pataki Jenő: A fertőző betegségek elleni védelem. (Vetített képekkel. Orvostudományi szakosztály.)

Szakelőadások

Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztály. A római katolikus főgimnázium könyvtárában, csütörtöki napokon délután 6 órai kezdettel

1940. január 11. Dr. Jancsó Elemér: Mikó Imre művelődési politikája.

1940. január 25. Bíró Sándor: Az újabb tanügyi reformok alapelvei.

1940. február 8. Dr. Nagy Géza: Geleji Katona Istvan személyisége a levelei alapján. (Jubileumi előadás.)

1940. február 22. Nagy András: Az ókori keleti népek kereskedelmi és hatalmi politikája.

1940. február 29. Dr. Tavaszy Sándor: A metafizika és alapkérdései, mai megfogalmazásban.

1940. március 7. Dr. György Lajos: Irodalomtörténeti tanulmány.

1940. március 14. Dr. Kántor Lajos: Párhuzam az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az Astra megalakulásában és korai működésében.

Természettudományi szakosztály

(Az unitárius püspökség dísztermében, szerdai napokon délután 7 órai kezdettel, a szakosztály népszerűsítő előadásai után)

1939. december 13. Dr. Balogh Ernő: Tusnádi és maroshévízi árványvíz-leakódások.

1939. december 20. Ince Andor: A fizikai földrajz a középkori arab tudományos irodalmában.

1940. január 10. Orosz Endre: Az erdélyi sóbányászat őskori adatai. (Bemutatóval.)

1940. január 17. Dr. Balogh Ernő: A bánásgé Cuptorul Porcului barlang.

1940. január 31. Dr. Ruzitska Béla: Az atomrobbantási kutatások legújabb eredményei.

1940. február 7. Dr. Balogh Ernő: A bánásgé Szarvas-barlang.

1940. február 14. Orosz Endre: Újabb őslénytani adatok az erdélyi medence területén. (Bemutatóval.)

1940. február 21. Dr. Balogh Ernő: Ösmerői maradványok a bánásgé balangokból.

1940. február 28. Ifj. Xántus János: Újabb adatok a Mezőség tavaihoz.

1940. február 28. Dr. Balogh Ernő: Rendellenességek barlangi medve-fogakon és csontokon.

1940. március 6. Bereczky Tibor: Adatok a mesterségesen előállított anyagok előállításához.

1940. március 13. Barthalis József: A magyar matematikai folyóiratok irodalma.

1940. március 20. Dr. Tulogdy János: Természettudományi megfigyelések.

1940. március 27. Bánya János: „Istenkas” a déli Hargitában.

1940. április 3. Dr. Boga Lajos: Adatok horvátforrásaink biológiájához.

Orvostudományi szakosztály

Az Orvostudományi szakosztály esetéről esetre közli szakelőadásainak műsorát, helyét és idejét.

Mindegyik előadásra a belépés díjtalan.

Arcárhiedetése

Különféle
szavanként 3 lei

Kortsmáros László
ingatlan adásvételi
irodája
Nagyvárad,
Str. Pasteur 13.
Telefon: 20-85.

Intelligens
szerény, középkori nő
2 tagú családhoz keresek
Nagyvárad, Pavel-
utca 4. II. emelet,
apartm. 7.

Adás-vétel
szavanként 3 lei

Eladó
teljesen új biberette
bunda. Cím a kiadó-
ber.

Veszek
arany, ezüst, brilliáns
tárgyakat. Herbst ék-
szeraruház. Nagyvárad,
Bul. Reg. Ferdinand 3.

PUHA OLMOT
állandóan vesz a Szent
László-nyomda r. t.

Lakás
szavanként 3 lei

2 szoba
irodának, orvosi rende-
lőnek, lakásnak azon-
nalra kiadó. Nagyvá-
rad, Piata Regina Ma-
ria 3. szám.

Különbejártn
üres szoba kiadó. —
Nagyvárad, Andrei
Muresan-u. 3. szám.

Harminc éve röpült először világgá az S. O. S.

Jubilál Marconi tanítványainak jelzése

Harminc éves az S. O. S.!

A nagy olasz feltaláló, Marconi nevéhez fűződik a tenger és ujabban a levegő hajótöröttjeinek utolsó, kétségbeesett segélykérésének első éterbe kiáltása. Utótt-kopott kis vitorlás futott ki a tengerre, fedélzetén fiatal, mindenre elszánt fizikusokkal, matematikusokkal. Marconinak a tanítványai voltak. Szikratávíróval is felszerelték a hajócskát, hiszen az éter titokzatos hullámaikat kutatták.

A „Villám” névre keresztelt rozoga hajótákolmány — mert hiszen nem tellett többre saját zsebükből a kivétel nélkül koldusszegény feltalálóknak — léket kapott. Húsz kilométerre a partoktól sülyedt perceről-percre mélyebbre a hajó. Marconi tanítványai utolsó kétségbeesésükben, amikor a szikratávíró különböző jeleire semmi választ nem kaptak, a Morse ábcé három jellegzetes betűjét, az S. O. S.-et

adták le többször egymásután, hátha erre jobban figyelnek a még ritkaságszámba menő szárazföldi szikratávíróállomások inspekcioisai.

Igy is történt: az S. O. S. jelekre válaszoltak, majd a mentőhajót pontosan a hajótöröttekhez kormányozták a szikratávíró segítségével.

Ajándékok

nagy választékban már 20 leitől feljebb

Hans Gierling

órás és ékszerésznél
Nagyvárad, Parcul Traian 6.

Veszek ékszereket és cserélek régi tárgyakat ujakra.

Marconi, amikor megtudta az esetet, elrendelte, hogy tanítványai bármikor veszélyben vannak, az S. O. S. jelekkel adják ezt tudomására. A zseniális feltaláló ugyanis éjjelnappal szolgálatot tartott szikratávírója mellett. A december 2-iki mentés után az egyre gyakrabban megismétlődő S. O. S. jeleket tehát maga Marconi fogta fel a legtöbbször és ő rendelkezett, adta tovább a segélykérést.

Bár már 1903-ban elrendelték a berlini nemzetközi konferencián, hogy a drótnélküli távírókkal ellátott hajók egységes jeleket használjanak, 1909-ig nem tudták megvalósítani. Marconi tette „népszerűvé” az S. O. S. jelet, de még így is három év tellett bele, amíg 1912-ben 54 állam ült össze konferenciára Londonban és megállapodtak a nevezetes S. O. S. vészjelben.

Ma tehát 30 éves a S. O. S. Születése napján egyetlen hajó adta le talán háromszor, vagy négyszer, mert utána tönkrement a kezdetleges távírókészülék. Ma, amikor százával vesznek a végtelen tengerbe a büszke óceánjárók, a kényes szerkezetű hadihajók és a tengeralattjárók, szakadatlanul S. O. S. jeleket kopognak a rádiótávírószekrények. Erről különben bárki meggyőződhet, ha érzékenyebb rádiókészüléke a rövid és hosszú hullámhosszakon megbízhatóan működik.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Regények és útleírások:

Aldrich: Száll a fehér madár . . .	66
Családi kör . . .	60
Ella kisasszony . . .	66
Balla: Megsebzett . . .	132
Bottome: Orvosok . . .	115
Burger: Bölcsőre hulló fények és árnyak . . .	90
Bourget: Szemközti a halállal . . .	60
Bagyi: Kiválasztottak . . .	173
Bordeaux: Ősi hajlék . . .	158
Balásházy: A láthatatlan ellenség . . .	35
Barelay: Esti dal . . .	137
Az elválasztó fal . . .	108
Cronin: Réztábla a kapu alatt, füzve . . .	185
költve . . .	238
A kálapkirály I—II. . .	324
Ezt látják a csillagok . . .	314
Claudé: A selyemcipő . . .	110
Egry: Zsarátnokot dobott az Ur . . .	132
Forster: Amerika álma . . .	148
Le Fort: A gettóból jött pápa . . .	80
Gáspár: A világ orvosa . . .	215
Jean de La Bréte: Kisértő árny, füzve . . .	110
Jean de La Bréte: Kisértő árny, költve . . .	140
Kühnelt: Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikok . . .	115
Krane: Magna Peccatrix, költve . . .	155
Kenneth: Északnyugati átjáró I—II. . .	297
Kállay: Báthory István, füzve . . .	247
költve . . .	342
Lytkens: Né várjátok vacsorára . . .	66
Misciattelli: Savonarola . . .	125
Mitchell: Elfújta a szél . . .	264
Nagy Méda: Hét ősz, egy tavasz . . .	35
Pakocs: Edua áldozata . . .	130

Orezy: Okos Pimpernel . . .	66
Összekuszált fonál . . .	66
Possonyi: Üldözni fognak titeket . . .	202
Regnier: Az elveszett drachma . . .	120
Somogyváry: A város meg a sárkány, füzve . . .	92
Költve . . .	144
Sienkiewicz: Volodijovszky úr . . .	110
Keresztes lovagok . . .	110
Quo vadis? . . .	126
Tareza: Masolino . . .	105
Luttor: Róma . . .	95
Tóth: Pénztár 9-től 2-ig . . .	202
Zsigray: Erzsébet királyné, díszkötés . . .	288
Római százados, költve . . .	270
Velősi: Orosz titok . . .	40
Williamson: Az arany csönd . . .	101
Titokzatos történet . . .	144

Markó: Szibérián át a kolostorig . . .	60
Emmet Lavery: Az Ur katonái (szindarab) . . .	70
Marjai: Sedantól Prágáig . . .	310
Baktay: India, díszkötésben . . .	435
Erdődi: Napsütéses Indiában, füzve . . .	200
Költve . . .	285
Erdődi: Mumiák és Minaretek . . .	200
Bangha: Dél keresztje alatt . . .	125
Amerikai missziós körúton . . .	44
Böle: Spanyolország . . .	285
Kühár: Barlangok, sírok, kupolák . . .	40
Dr. Lippay: Titokzatos Keleten . . .	145
Nyisztor: Mandarinok, kulik, misszionáriusok . . .	180
Papini: Góg . . .	95

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé: Egészvásznonkötés, vörösmetszés . . .	Ára 303 Lei
Missalé: Bőrkötésben, vörösmetszés . . .	576
Tóth Tihamér: Összegyűjtött művei 22 kötetben. Dús aranyozásu, egészvásznonkötésben . . .	3900
Schütz: Szentek Élete négy kötetben, füzve . . .	432
Félvásznonkötésben . . .	576
Egészvásznonkötésben . . .	648
Díszvásznonkötésben . . .	864
Luxusbőrkötésben . . .	1224
Schütz: Dogmatika I—II. . .	900
Teljes szentírás öt kötetben, tokban . . .	1440

Leánykönyvek:

Blaskó: Mária és Márta . . .	Ára 60 Lei
Csaba: Amit a serdülő lánynak tudnia kell . . .	140
Csaba: Amit a fiatal asszonynak tudnia kell . . .	125
Csaba: Amit az édesanyjának tudnia kell . . .	130
Gerely: Ki vagyok? . . .	120
Add nekem a szívedet . . .	110
Ha tudnád . . .	90
A mai leányok útja . . .	126
Rusznay: Nő a modern társadalomban . . .	72
Stadler: Szeretném, ha szerelnének . . .	85
Valaki vár engem . . .	85
Wagner: Mai leányok életstílusa . . .	60

Legalább 500 lei értékű rendelés után öt százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén tiz százalék kedvezmény december 5-től 1940 január 15-ig.

Készült a Szent László-nyomda Rt. környomógépén, Nagyvárad, Károly király-ut. 5 szám.

CENZURAT